

«БЕКІТЕМІН»

ҚР ҒЖБМ «Ұлттық тестілеу
бағалығы» РМҚК директоры

Р.Т. Емелбаев

2023 ж.

**«Бейнелеу өнері» пәні бойынша
Педагогтердің білімін бағалауға арналған
тест спецификациясы
(2023 жылдан бастап қолдану үшін)**

- 1. Мақсаты:** Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді аттестаттау барысында педагогтердің білімін бағалауға арналған тест тапсырмаларын әзірлеу.
- 2. Міндеті:** Педагогтердің біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.
- 3. Тест мазмұны:** «02130100 - Кескіндеме, мүсін және графика (түрлері бойынша)» мамандығы 4S02130101 - Суретші, 4S02130102 - Суретші-иллюстратор, 4S02130103 - Суретші-мүсінші біліктіліктері бойынша оқытушыларды аттестаттауға арналған «Бейнелеу өнері» пәнінен тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Сурет	01	Сурет негіздері. Сурет түрлері. Жарық көлеңкелерін саралау Сурет техникасы және материалы. Суреттегі пропорциялар. Суреттегі құрылымдар
02	Кескіндеме	02	Кескіндеменің негіздері. Кескіндеме түрлері. Кескіндеме жанрлары және олардың көркемсурет шығармалары. Түстік және реңктік талдау. Техника және технология, кескіндемедегі материалдар. Кескіндемедегі үйлестіру. Кескіндеме әдістері. Көркемсурет шығармалары
03	Композиция негіздері	03	Үйлестіру негіздері. Үйлестіру заңдары. Үйлестіру ережелері, әдістері, құралдары. Үйлестіру түрлері. Тұстану. Үйлестіруді құрастыру кезеңдері. Үйлестірудегі формат көрінісі және орындау құралдары

Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Сурет.

Сурет негіздері: Сурет түсінігі және термині. Сурет түрлері: Академиялық сурет. Станоктік сурет. Плакат. Силует.

Реңктік талдау Жарық, жарқырау, жартылай көлеңке, өзіндік көлеңке, рефлекс, құлаған көлеңке. Табиғи және жасанды жарық.

Көлемі мен формасы. Суреттегі пропорциялар: заттардың қатынасы және пропорционалдылығы. Кескіндегі пропорцияларды өлшеу техникасы. Суреттегі құрылыс: Сызықтық перспектива. Техника және технология, суреттегі материалдар: штрихтың түрлері: бір қабатты штрихтау, екі қабатты штрихтау, шеңбер бойынша штрихтау, аралас штрихтау, жаймалау. Планшет, қағаз түрлері, графикалық қарындаштар. Планшеттің түрі, қағазды тарту әдісі.

Кескіндеме.

Кескіндеме негіздері: кескіндеме термині мен түсінігі. Кескіндеме түрлері: станокті, монументалды, сәндік, миниатюралық. Кескіндеме жанрлары: портрет, пейзаж, марина, тарихи, жауынгерлік, жануарлар, тұрмыстық, натюрморт, сәулет, жалаңаш. Және олардың көркем туындылары. Түс-тоналды талдау. Техника және технология, кескіндемедегі материалдар: майлы бояу, аля-прима, акрил, акварель, темпера, гуашь, пастель, энкаустика, аэрография, аралас техника. Планшет, Қағаз, картон, кенеп, мастихин, масленка, қылқалам түрлері, сұйылтқыш, ағаш және тұщы көмір, қарындаштар, борлар, темпера бояулары, акварель, акрил және майлы бояулар. Картон, майысқак,

лессировка, көпқабатты. Планшетті тарту, кенепті тарту, кенептің түрлері, грунт түрлері, лак түрлері. Кескіндемедегі композиция: суреттегі заттардың орналасуы. Композициялық орталық: тепе-теңдік, контраст, нюанс, ырғақ, қозғалыс. Кескіндеме әдістері. Көркем шығармалар: Ван Гог, Пикассо, Репин, Малевич, Шишкин. Мамбеев С.А, Исабаев И.Н, Мергенов Е.Т.

Үйлестіру негіздері.

Үйлестіру негіздері: үйлестіру ұғымы және термині. Үйлестіру заңдары: тұтастық, контраст заңы, жаңалық заңы, үйлестірудің барлық құралдарын идеялық жоспарға бағындыру заңы. Үйлестірудегі ережелер, әдістер мен құралдар: статика, динамика, симметрия, асимметрия, ырғақ, сызық, дақ, контраст, түс, көлем, формат, контур, Өлшем, пластик, түс, жарық, сурет, тон. Тік және көлденең. Үйлестіру түрлері: статикалық және динамикалық үйлестіру. Тұстану: ахроматикалық, хроматикалық, түсті шеңбер.

Үйлестіруді құру кезеңдері: жұмыстың тақырыбын іздеу, сурет идеясын анықтау, сюжетті таңдау, суреттің форматын таңдау, парақтың немесе кенептің өлшемі және орындау техникасы, болашақ шығарманың сызықтары мен дақтарының құрылымын құру, кейіпкерлердің экспрессивті позаларын іздеу, бейнелеу тілі мен стилизациясын анықтау, суреттегі тепе-теңдік пен түс пен реңктік дақтарды нақтылау, элементтер ырғағы, мағыналық және үйлестірудегі орталықтарды нығайту, шығарманың сипаты мен саны.

Бейненің форматы (көлденең, тік) және үйлестірудегі орындау материалдары: сюжеттік мәнерлілікті беру үшін форматты, өлшемді, масштабты анықтау, орындау материалы.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмасын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындау ұзақтығы орташа – 1,5-2 минут.

8. Бағалау: Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға 0 балл алады.

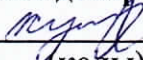
9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Баммес Г. Көру және түсіну (Sehen_und_Verstehen). 1985.
2. Беда Г.В. Бейнелеу сауаттылығының негіздері". М., 1981.
3. Кузин В.С. Нобайлар мен эскиздер. М., «Просвещение», 1981.
4. Ли Н. Сурет негіздері. Мәскеу. 2007.
5. Волков Н.Н. Кескіндемедегі түс. М., Өнер, 1968.
6. Вибер Ж. Кескіндеме және оның құралдары., Изд. Ак.худ. КСРО, 1967.
7. Пленэр [Мәтін]: Бейнелеу өнері практикасы / Маслов Н.Я.- М: Ағарту, 1984.- 120 б.
8. Алпатов М.В., Кескіндемедегі композиция, М., 1940.
9. Волков Н. Н., Кескіндемедегі композиция, М., 1977.
10. Григорьев С.А., Кескіндемедегі композиция туралы, Бейнелеу. Өнері мектебі, М., 1963, 6-шығарылым.

11. Оқулық. Қазақстан өнерінің тарихы. Алматы, 2006.
12. Батурина О.В., Қазақстанның пейзаждық кескіндемесі. Алматы, 2009.
13. Қазақстан өнерінің 100 жауһары. Алматы, 2013.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
Техникалық және кәсіптік
білім департаменті

_____ (қолы) (Т.А.Ә)
« _____ » _____ 2023 ж.

